

Концепція креативного перетворення міста Костянтинівка

Володимир Скочко
Олександр Шевченко
Всеукраїнська благодійна організація
«Інститут Місцевого розвитку»

СТРУКТУРА КОНЦЕПЦІЇ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ

1. Короткий аналіз історичних та географічних особливостей населеного пункту.
2. Огляд існуючої архітектурної спадщини населеного пункту та специфіки його благоустрою.
3. Визначення основних напрямків та стилістики майбутнього креативного перетворення населеного пункту.
4. Приклади реалізації прийнятої стилістики креативного перетворення населеного пункту.
5. Висновки та рекомендації по комплексному впровадженню запропонованої стилістики креативного перетворення населеного пункту.

1. КОРОТКИЙ АНАЛІЗ ІСТОРИЧНИХ ТА ГЕОГРАФІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Археологічні вишукування в Костянтинівському районі вказують на те, що **заселення цього краю почалося в епоху раннього палеоліту, тобто понад 100...150 тис. років тому.** На сьогоднішній день населення міста складає близько 75 тис. осіб. Хоча до 1859 року на території сучасної Костянтинівки проживало 765 осіб (тоді це було ще три окремих селища: Костянтинівка, Новоселівка та Сантуринівка).

У 1926 році Костянтинівка набула статусу селища міського типу, а з 1932 року стала містом обласного підпорядкування.

Сплеск приросту населення та збільшення значимості даного населеного пункту був спричинений заснуванням на його території двох крупних осередків промисловості, а саме:

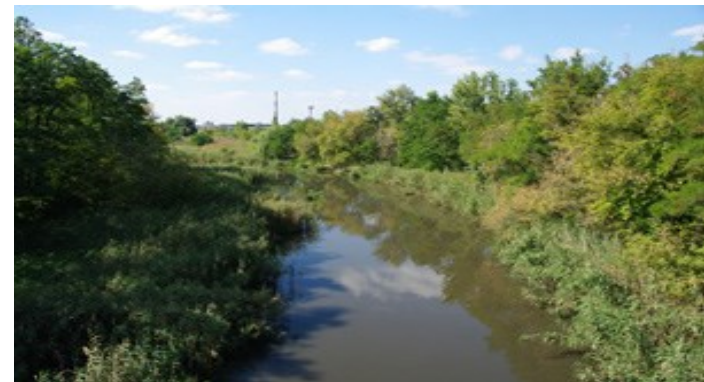
- 1) Костянтинівського металургійного заводу (у 1896 році) та
- 2) Костянтинівського склоробного заводу (у 1897 році).

1. КОРОТКИЙ АНАЛІЗ ІСТОРИЧНИХ ТА ГЕОГРАФІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Згодом, у 1949 році виробничі потреби колишнього Радянського Союзу викликали потребу в утворенні ще одного потужного підприємства, а саме Костянтинівського заводу високовольтної апаратури. На сьогоднішній день у місті функціонують й інші підприємства, такі як завод «Автоскло», вогнетривкий завод, завод кондитерських виробів «Конті», що у сукупності надають Костянтинівці статус важливого промислового центру області.

Основний водний ресурс міста – річка Кривий Торець, що належить басейну річки Сіверський Донець.

1. КОРОТКИЙ АНАЛІЗ ІСТОРИЧНИХ ТА ГЕОГРАФІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

2. ОГЛЯД ІСНУЮЧОЇ АРХІТЕКТУРНОЇ ТА СПЕЦИФІКИ БЛАГОУСТРОЮ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Архітектурне різноманіття

Костянтинівки представлене переважно еkleктикою. В той же час одні з найперших відносно крупних будівель в Костянтинівці, що датуються початком ХХ сторіччя, – це бельгійські будинки (датовані 20-ми роками) і споруди в стилі конструктивізм (30-х років забудови). Наявні й приклади класицизму та неокласицизму в архітектурі міста. Не варто забувати й про будинки 60-х років зведення, представлені переважно одноманітною радянською забудовою з пласкими фасадами, однак, подекуди із винятково цікавими зображеннями у формі мозаїчних панно тогочасних художників.

2. ОГЛЯД ІСНУЮЧОЇ АРХІТЕКТУРНОЇ ТА СПЕЦИФІКИ БЛАГОУСТРОЮ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

2. ОГЛЯД ІСНУЮЧОЇ АРХІТЕКТУРНОЇ ТА СПЕЦИФІКИ БЛАГОУСТРОЮ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

2. ОГЛЯД ІСНУЮЧОЇ АРХІТЕКТУРНОЇ ТА СПЕЦИФІКИ БЛАГОУСТРОЮ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

2. ОГЛЯД ІСНУЮЧОЇ АРХІТЕКТУРНОЇ ТА СПЕЦИФІКИ БЛАГОУСТРОЮ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

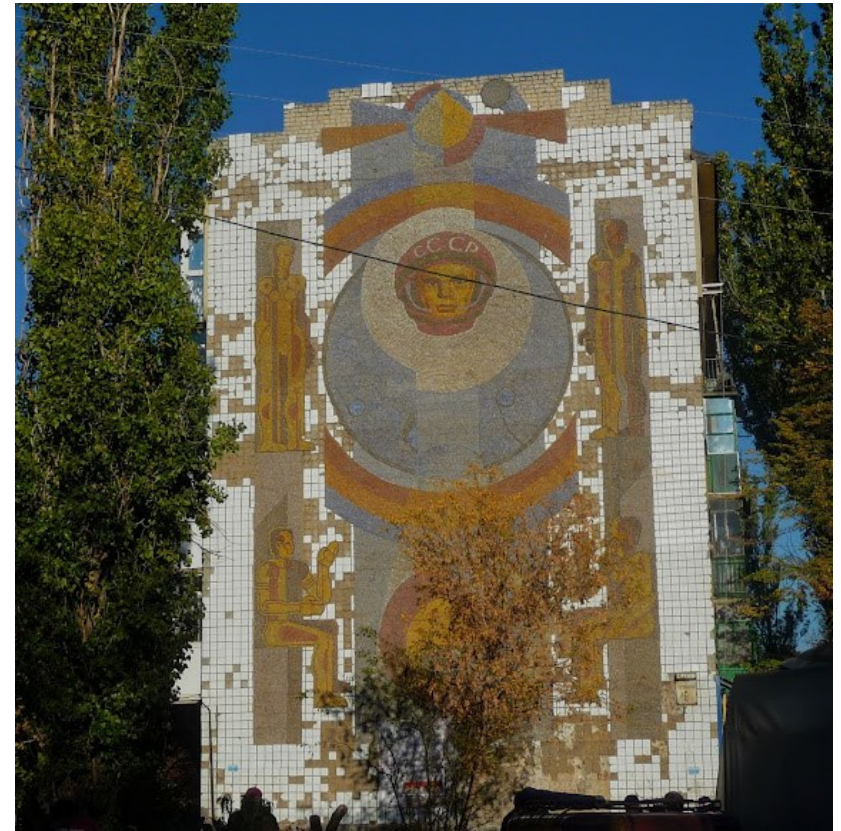
2. ОГЛЯД ІСНУЮЧОЇ АРХІТЕКТУРНОЇ ТА СПЕЦИФІКИ БЛАГОУСТРОЮ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

2. ОГЛЯД ІСНУЮЧОЇ АРХІТЕКТУРНОЇ ТА СПЕЦИФІКИ БЛАГОУСТРОЮ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

2. ОГЛЯД ІСНУЮЧОЇ АРХІТЕКТУРНОЇ ТА СПЕЦИФІКИ БЛАГОУСТРОЮ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

3. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ТА СТИЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Продовжуючи тему крупнорозмірних зображень на великих фасадах житлових та громадських будівель, слід зазначити, що крупні панно на будинках радянської епохи можуть слугувати чудовим прикладом пропаганди та популяризації соціальних та загальнолюдських цінностей.

Сучасні ж стилі та техніки нанесення зображень можуть ні в чому не поступатися радянським. Більше того, **сучасна інфографіка та яскраві графічні рішення змушують концентрувати увагу перехожих на гострих проблемах суспільства та сьогодення у цілому.**

3. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ТА СТИЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Саме тому в якості одного із основних інструментів креативного перетворення міста Костянтинівка пропонується прийняти новітній соц-арт у формі муралів, графіті та інших видів настінних зображень, що при масовому застосуванні дозволять зберегти еклектичність зовнішнього вигляду існуючої забудови надавши їй сучасності та збагативши її кольорову гаму. **Таке рішення дозволить поживати сприйняття архітектурного ансамблю та елементів благоустрою, не вдаючись до реконструкції будівель і зміни їх форми.**

Окрім того, пропонується розглядати не лише класичні настінні мурали, але й також інфо-графіку, що наноситься на дорожнє покриття. При створенні графічних арт-об'єктів найбільший акцент рекомендовано робити на наступних тематиках:

- 1) сімейні цінності,
- 2) збереження довкілля та засоби, що для цього потрібні,
- 3) наука та освіта, як дієві інструменти забезпечення людських потреб і прогресу в цілому.

3. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ТА СТИЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

В продовження порушеної тематики нанесення інформаційних крупнорозмірних зображень **варто застосувати принципи інтегрування відповідних елементів просторового дизайну в елементи міського благоустрою**. Зокрема, **найбільшої актуальності цей інструментарій набуває при виконанні дорожньої розмітки та облаштуванні велотранспортної та спортивної інфраструктури**.

Мова йде й про бігові та прогулянкові доріжки, фрагменти дорожнього полотна, які можуть бути виділені із використанням яскравої кольорової палітри, що сигналізуватиме про початок пішохідної зони, або акцентуватиме увагу на наземних переходах, стоплініях для зупинки автомобільного транспорту перед перехрестями, зупинках громадського транспорту, паркувальних місцях, площах та ін.

4. ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙНЯТОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Першим із прикладів застосування яскравих фасадних зображень на будівлях міста Костянтинівка може стати дошкільний навчальний заклад №14.

Тут пропонується оновлення зовнішнього вигляду фасаду будівлі із використанням кольорового оздоблення в теплих відтінках. Передбачається нанесення нерегулярних різнобарвних вертикальних полос різної довжини з заокругленнями на кінцях. Таке екстер'єрне рішення дозволить надати плоским фасадам деякої об'ємності, індивідуальності й виразності, а також візуально розширить об'єм внутрішнього двору дитячого садочку.

Сам же внутрішній дворик пропонується перетворити на невеличкий осередок дитячих розваг та розвитку просторової уяви малюків. Цьому сприятимуть переплетені різнокольорові лінії зі стрілками, що утворюють абстрактний візерунок навколо скульптури у формі сфер та півсфер різного діаметра, вкритих прорезиненим покриттям різного кольору для забезпечення дітей від можливості травмування на них.

4. ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙНЯТОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Відповідна скульптура у поєднанні з кольоровим графічним дорожнім покриттям представляє собою замаскований розвиваючий ігровий майданчик для дітей.

Кольорові лінії, що спрямовані в єдиному напрямку на початку, але розгалужуються безпосередньо перед входом у будівлю **символізують схожість початку людських доль у дитинстві та їх різноманіття й розрізненість у дорослому житті**. Це нагадування для дорослих про їх батьківські обов'язки, відповідальність за дітей та їх вчинки, адже за кожним дитячим, підлітковим і дорослим рішенням стоїть виховання та закладені змалечку сімейні цінності.

Завершеності ландшафтному дизайну подвір'я надасть оновлений газон із невисокими кущами, що будуть сформовані у вигляді кульок, вздовж краю газону та біля входу до будівлі садочка.

4. ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙНЯТОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Дитячий садочок №14

4. ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙНЯТОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Реновація фасаду й дорожнього покриття дитячого садочка №14

4. ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙНЯТОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Так як фасади будівель закладів освіти міста Костянтинівка набули значного фізичного і морального зносу, їх реновація є особливо актуальною та нагальною проблемою. Відтак, **саме заклади освіти в першу чергу мають стати взірцем креативних змін у стилістиці фасадів та благоустрою.**

Саме тому, **в якості іншого прикладу креативного перетворення відповідно до прийнятої стилістики рекомендовано прийняти загальноосвітню школу за адресою: вул. Європейська, 58.**

Рекомендоване перетворення зовнішнього вигляду будівлі школи в урбаністичний арт-об'єкт за рахунок нанесення неперервного муралу на усі її зовнішні фасади. Для пошлявлення сприйняття образу будівлі слід відійти від строгого консервативного підходу, притаманного конструктивізму, та зобразити на її стінах яскраві геометричні фігури та графічні елементи, що імітують проєкції просторових об'єктів. Зокрема, можна розмістити на фасадах кольорові зображення багатокутників, трикутників та розсічених кругів, які будуть створювати деяку абстракцію за рахунок утворення неперервного і майже орнаментального візерунку ніби застиглих у повітрі форм, їх зламів, переходів від однієї до іншої, імітації тіней тощо. Це змусить школярів, учителів та відвідувачів школи додатково концентрувати увагу на муралі, пробуджуючи їх уяву, абстрактне мислення, а також дозволить будівлі різко вирізнитися на фоні існуючої забудови.

4. ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙНЯТОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Загальноосвітня школа по вулиці Європейська

4. ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙНЯТОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Перетворення загальноосвітньої школи по вулиці Європейська

4. ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙНЯТОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Варто звернути увагу й на відновлення зовнішнього вигляду громадських будівель, призначених для проведення культурного дозвілля.

В якості яскравого прикладу таких об'єктів пропонується обрати будівлю кінотеатру «Супутник», що розташований у нежитловій частині житлового будинку. Кінотеатр розпочав свою історію ще в кінці 50-х років ХХ століття. На сьогоднішній день окрім кінотеатру по сусідству знаходяться інноваційний центр розвитку для молоді та дітей, а також відкритий креативний простір для громадських ініціатив – D•R•U•Z•I. А значить, **дана локація є місцем проведення культурного дозвілля містян, особливо молоді**. Проте зовнішній вигляд фасаду будівлі привертає увагу не до скромних інформаційних вивісок на ньому, а до його занедбаного стану. Штукатурний захисний шар частково зруйнований, наявні відкриті ділянки несучого шару цегли, що може призвести до подальшої поступової руйнації та мати негативні наслідки.

4. ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙНЯТОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Як і у попередніх випадках, при креативному перетворенні зовнішнього вигляду кінотеатру пропонується вдатися до техніки нанесення **крупнорозмірних муралів**. Тематику муралу даної будівлі рекомендовано обрати відповідно до вже створеного антуражу, історичної спадщини та функціонального призначення даного об'єкту архітектури. Зокрема, **варто розміщувати на фасадах будівлі кольорові зображення кінематографічного спрямування, наприклад, елементи сучасної та історичної атрибутики кіноіндустрії**. При цьому фоновими кольорами зображення бажано обирати теплі світлі приглушені (пастельні) кольори: жовтий, зелений та світло-помаранчевий. Це дасть можливість вписатись будівлю в існуючий архітектурний ансамбль прилеглої забудови, але при цьому вирізнитися на її фоні. Додатково концентруватиметься увага перехожих і на основних мотивах зображення муралу, нагадуючи про наявність у будівлі кінотеатру. Окрім того, це дозволить підкреслити особливість локації, де кожен охочий може бути собою, вільно творити, розвиватися та втілювати свої ідеї в життя, просто відпочиваючи від буденних справ. Таке дизайнерське рішення надасть фасаду кінотеатру нового життя. А сама будівля може стати чудовим прикладом для міста, привертаючи увагу не лише кіноманів, а й шанувальників сучасної фотографії та дозвілля у соціальних мережах.

4. ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙНЯТОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Кінотеатр «Супутник»

4. ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙНЯТОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Перетворення кінотеатру «Супутник»

4. ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙНЯТОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Ще одним прикладом впровадження прийнятої концепції креативного перетворення Костянтинівки може стати міський палац культури та дозвілля. Пропонується дещо змінити колористичні рішення даної будівлі шляхом виділення вертикальних елементів фасадів білим кольором аж до рівня плити горищного перекриття. На цьому рівні пропонується підкреслити висоту будівлі горизонтальною широкою білою полосою на всю висоту горищних та/або технічних приміщень. Інші горизонтальні елементи фасаду рекомендовано перефарбувати у коричневий колір з метою контрастного виділення вертикальних колон та надання будівлі візуально монументальнішого вигляду. Найвищу виступаючу частину фасадів на залю пропонується перефарбувати у темно-сірий колір, а на ту частину, що відповідає центральному фасаду, нанести мурал із зображенням сцени із однієї з відомих театральних постановок.

Окрім того, пропонується замінити існуюче асфальтне покриття площі перед палацом на покриття з бетонної світло-сірої бруківки (ФЕМ). При цьому, рекомендовано улаштувати нові ліхтарі для зовнішнього освітлення площі у вечірні години та з вбудованими фотоелектричними елементами, які дозволять накопичувати електричну енергію вдень та віддавати її ввечері та вночі для підтримки роботи енергоефективних світлодіодних ламп.

4. ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙНЯТОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Міський палац культури та дозвілля

4. ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙНЯТОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Креативне перетворення міського палацу культури та дозвілля

5. ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ПО КОМПЛЕКСНОМУ ВПРОВАДЖЕННЮ ЗАПРОПОНОВАНОЇ СТИЛІСТИКИ КРЕАТИВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТА КОСТЯНТИНІВКА

Загалом, еkleктичність у кольоровій гамі і архітектурній стилістиці має стати тим самим інструментом об'єднання усіх структурних елементів просторового планування та благоустрою міста, що зможе усунути прірву між конструктивізмом та класицизмом і неокласицизмом.

В якості основних мотивів при цьому слід прийняти сучасні технології промислового виробництва, як уособлення наукового прогресу, інновації у освітніх процесах, як найнадійніший засіб поширення знань та підняття рівня обізнаності населення, а також екологізацію та енергоефективність, як неминучий наслідок індустріалізації. Таке рішення найкращим чином відобразить вражаючу промислову історію міста та дозволить інтегрувати елементи сучасної інфографіки у його інфраструктуру й архітектурний ансамбль.

При цьому інтеграція такої інфографіки може відбуватися та масштабуватися на усіх рівнях містобудування: від орнаментальних графіті на коротеньких парканах та кольорової розмітки на спортивних майданчиках до крупнорозмірних муралів на фасадах великих громадських та житлових будівель.

Дякую за увагу!

Підготовлено завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).
ББО "ІМР" реалізує ініціативу «Добрі сусіди — одна країна» в рамках проєкту USAID «Демократичне врядування у Східній Україні»

Всеукраїнська благодійна організація «Інститут місцевого розвитку»
вул. Ігорівська, 14 А, м. Київ, 04070
тел.: 044 428 7610, факс: 044 428 7612
Ел. пошта: office@mdi.org.ua